

Přípravné období se výsledkově podařilo

Zimní přípravné období se výsledkově podařilo. Dvě vítězství a dvě remízy tomuto konstatování nahrávají. Všechno se událo na umělé trávě v Otnicích. Mužstvo pod vedením trenéra Petra Meduny odehrálo tato utkání:

Uhřice – St. Lískovec 1:1
(Trčka M. ml.)

Uhřice – Blažovice 1:1
(Trčka M. ml.)

Uhřice – Hodějice 3:0
(Hořava, Drnovský, Paták)

Uhřice – Nížkovice 7:0
(3x Trčka M. ml., 3x Hořava, Živný)

Tyto výsledky a náznak střelecké formy Trčky M. ml. a Hořavy Tomáše dávají naději do bojů o záchranu okresního přeboru. Mužstvo pro jarní mistrovská utkání svůj kádr nemění. Naším hráčem se po přestupu ze St. Lískovce stal M. Trčka ml., na hostování z Mokré zůstává Radek Paták. Po půlročním hostování v Prušánkách se vrací

Petr Meduna ml.

Tento kádr v takovém složení podstoupí jarní boje o udržení okresního přeboru. Sportovní klub a hráči počítají s podporou široké divácké veřejnosti, tímto vás všechny zveme na naše utkání.

Žákovské mužstvo se připravovalo v zimním období v tělocvičně v Žarošicích. Mužstvo povede Jan Buršík a Lukáš Štraslička. Rádi bychom u tohoto mužstva zajistili zkvalitnění tréninkového procesu, což tato věková kategorie nezbytně potřebuje. Rádi přivítáme zájemce o tuto práci.

Pro zkvalitnění hráčského zázemí prochází postupnou rekonstrukcí šatny sportovního klubu, hlavně pak sociální zařízení, které se výrazně zmodernizovalo a bude sloužit hráčům. V rekonstrukci budeme dále pokračovat podle finančních možností. Zaměříme se rovněž na hřiště, na travnatou plochu. SK Uhřice nabízí široké veřejnosti možnost pronájmu své klubovny pro

oslav y narozenin a podobně. Kapacita je asi 25 míst.

6. února jsme uspořádali 19. Ples Květů. Bohužel patřil k těm méně vydařeným. Zúčastnilo se ho jen 220 platících účastníků. Dechová hudba Stříbrňanka, dobrá kuchyně JH Restu Žďánice, bohatá tombola to všechno měla být záruka pěkné

Zdeněk Maleňák

V Česku je prastarou tradicí pomlázka

Velikonoce jsou pohyblivými svátky, které připadají na první neděli po prvním jarním úplňku. Pro někoho nesou Velikonoce pohanskou myšlenku svátků jara a plodnosti, času, kdy se půda probouzí k životu a čeká na zúrodnění.

Křesťané vnímají Velikonoce jako slavnosti vzkříšení a zmr tvýchstání Ježíše Krista. Kristus ukřižovaný o Velkém pátku vstal v noci ze soboty na neděli z mrtvých. Tato noc se proto nazývá Velkou nocí - odtud slovo Velikonoce.

Velikonoce s sebou přinášejí mnoho zvyků a obyčejů, kterými se lidé snažili zesílit magičnost tohoto období. Mnohé z těchto zvyků se v dnešní době ani nedodržují, ale mnoho se jich zachovalo. K nejvýraznějším symbolům Velikonoc a jara patří vejce.

Zvyk darovat vajíčka zřejmě poprvé zavedli už Egypťané. Nejstarší nalezená kraslice je stará asi 2300 let. Vajíčka se nejprve darovala plná, barevná. Později se začala zdobit i vyfouknutá vejce. V každém kraji se jim říkalo různě, někde pouchy, jinde vejdumpky. Tradice

jejich malování se nikde na světě nerozšířila právě tak jako na našem území.

V Česku je prastarou tradicí pomlázka. Na velikonoční pondělí ráno muži a chlapci chodí po domácnostech svých známých a šlahají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou ze rvbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvacetí čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy.

Jestli dojde dříve na pomlázku nebo koledy záleží na situaci. Ačkolí může být vyšlahání bolestivé, není cílem způsobovat přikoří. Spíše je pomlázka symbolem zájmu mužů o ženy. Nenavštívené dívky se mohou dokonce cítit uražené. V některých oblastech ženy mohou pomlázku oplatit odpoledne, kdy vylívají na muže a chlapce kbelíky studené vody. Jiný výklad pomlázky je od slova pomlazení, tj. omlazení. Proto muži používají mladé proutí s největším podílem „životní síly“, kterou jakoby předávají vyšlahané osobě. Z téhož důvodu ženy dávají jako

odměnu za omlazení vajíčko, prastarý symbol Nového života.

Na začátku pašijového týdne, tedy na Květnou neděli proběhla na hasičské zbrojnici v Uhřicích výstava velikonoční dekorace. Byly předvedeny různé techniky dekorace velikonočních vajíček. Marie Hovězákova s Anežkou Koblížkovou

(red)

Zpravodaj Uhřic • Vydává Zastupitelstvo obce Uhřice • Řídí redakční rada, předseda Zdeněk Knesl • Povoleno Ministerstvem kultury ČR dne 4. 4. 2003, pod evidenčním číslem MK ČR E 14400 • Inzerce přijímá: Obecní úřad PSČ 696 34 Uhřice, tel. 518 631 630
Tisk: Obec Uhřice • Sazba: František Majer - http://fm.ic.cz, tel. 608 406 680

Zpravodaj Uhřic

www.uhrice.cz ■ e-mail: starosta@uhrice.cz

Pečeť obce z roku 1764

Vydává zastupitelstvo obce ■ číslo 1 ■ ročník VIII. ■ vyšlo 2. 4. 2010

Zabíjačka
strana 2

Ostatkové veselí
strana 4

Žehnání vína
strana 6

Velikonoční výstava
strana 8

ZASTUPITELSTVO OBCE SCHVÁILO ROZPOČET NA ROK 2010

Vážení spoluobčané a čtenáři Zpravodaje Uhřic,

zastupitelstva naší obce schválen a to ve výši 19.339 100,-Kč.

Hlavní stavební akce

zima definitivně odešla a všichni vítáme nástup jara, které znamená zvýšené úsilí a nástup jarních prací, ať už na poli, zahradách nebo ve stavebnictví. Letošní rok nebude ani pro naši obec méně náročný, než v letech minulých. Je to patrné i z rozpočtu obce, který byl na jednání

Největší stavební akcí tohoto roku bude komunikace pod hájenkou s chodníkem, parkovacím pruhem a novým veřejným osvětlením. Je připravena projektová dokumentace a po získání stavebního

povolení a provedeném výběrovém řízení na dodavatele stavby, bude přistoupeno k její realizaci. Na ní naváže nová obslužná místní komunikace na Žabáku, která byla koncem roku ukončena v rámci akce zástavba rodinných domků v této lokalitě.

Další stavební akcí bude dokončení započaté stavby „systému pro výrobu sněhu - II. etapa“, která bude řešit využívání vody z místní vodoteče „Vápenka“ pro potřebu sjezdovky, kterou provozuje občanské sdružení Sportturist Uhřice. Počítá se i s vybudováním obecního dětského hřiště v centru obce.

pokračování na str. 2...

„Živý Betlém“ přilákal opět spoustu diváků

Příběh o narození Ježíše Krista, který všichni známe, je pro nás neustále kouzelný. Vystoupení v předešlém roce mělo velký ohlas mezi spoluobčany. Když se po roce kulturní komise při obecním úřadu v Uhřicích rozhodla uspořádat toto živé vystoupení, byl zájem o účinkování v této hře veliký. Nebyl problém s obsazením rolí, ať už z řad dětí nebo dospělých.

Nácvik probíhal opět pod vedením Jany Chmelařové v budově místní školy. Scénář byl dán příběhem a byl obohacen oproti minulému vystoupení o některé nové postavy.

Celý děj příběhu se odehrával před budovou školy, kde byl postaven přístřešek pro Marii, Josefa a Ježíška v jesličkách. Autentičnost příběhu dotvářel ustájený oslík a ovečky, kteří neoddlílitelně k „Živému Betlému“ patří.

Vystoupení zahájil trubač slavnostní fanfárou a mohlo se začít. V tomto okamžiku se nebe otevřelo a začalo na účinkující spouštět provazy deště. Nikoho to ovšem neodradilo

a všichni účinkující zvládli bravurně svoje role až do konce. Kouzlo příběhu dotvářeli zpěváci a zpěvačky svými vánočními písněmi, i když je museli kvůli nepřízní počasí podstatně zkrátit.

Diváci se mohli občerstvit svařeným vínem a horkým čajem (i s rumem) od místního hospodského Ondřeje Dvorského.

Příběh Živého Betlému navodil sváteční atmosféru, kterou si všichni odnesli do svých domovů. Kromě vánočního zklidnění to pro nás byla i příležitost setkat se s našimi přáteli a spoluobčany.

Poděkování patří všem amatérským hercům:

Trubač - Karel Kučera, vypravěč - Ing. Marek Veselý, Josef - Martin Kosír, Maria - Jana Bělohoubková, Ježíšek - Martin Kosír ml., hospodský Pavel - Urban, kovář - Zdeněk Záleský ml., pastýři - František Hroudný, Jan Chmelař, Petr Tihelka, Jakub Pěničik,

Lukáš Gajárek a Petr Kramář, děvečky - Jitka Gajárková a Barbora Chmelařová, anděl Páně - Martina Hovězákova, tři králové - Jan Pěničik, Petr Bajera a Pavel Hrabec, andělci - Nikola Sladká, Klára Hrubá a Tereza Pěničiková, zpěvačky - Věra Valihračková, Ludmila Kramářová, Blanka Medunová, Romana Mokrá, Dagmar Tihelková, Martina Kramářová a Eva Veselá a zpěváci - Pavel Hovězák st., Ladislav Plachý, František Hořava a Karel Kučera.

Poděkování si zaslouží také Lukáš Tesařík za zajištění technického zázemí, členové kulturní komise a jejich rodinní příslušníci za pomoc při zajištění představení. Nemalý dík patří také Markovi Čumbovi a Františku Hroudnému za ustájení zvířátek.

Blanka Medunová
a Jana Chmelařová

...**pokračování ze str. 1**

Stavební údržba a opravy

Rozpočet zahrnuje také náklady na údržbu a provoz stávajících obecních zařízení, kde se počítá s výměnou oken na budově školy, prodloužením veřejného osvětlení na Silničnou a rekonstrukcí osvětlení v Šibrově a v Janovém Dvoře. Novou kapličku by měla získat socha sv. Floriánka, která byla v loňském roce přemístěna k budově hasičské zbrojnice.

Změna územního plánu obce č. 3

Pro další rozvoj a výstavbu v obci, ať již pro bytové účely, rekreaci a turistický ruch, schválilo zastupitelstvo pořízení změny č. 3 územního plánu obce Uhřice a stanovilo území, které bude předmětem těchto změn s výhledem do budoucna.

Hlavní stavební akcí tohoto roku bude komunikace pod hájenkou. Bude vybudována včetně chodníku, parkovacího pruhu a veřejného osvětlení. Na ní se napoří loni dokončená komunikace k nově stavěným rodinným domům na Žabáku.

Balada o moravské zabijačce v Uhřicích

Udělal nám všem radost a doufám, že celá partička kolem projektu „Jak vaří Češi“ udělala radost i jemu. První radost jsme měli z toho, když pozvání přijal. A když Mirek Donutil přijel a začal vyprávět o svém dětství nebo zabijačkách na Moravě všem se objevily jitrnice úsměvů na tváři. Jitrnice se pochopitelně objevily také na stole s ostatními lahůdkami. Čerstvé škvarečky, zabijačkový gulášek, tlačěnka, ovárek, polivčička s domácím játrovým drobením, kroupová jelítka, vařené ouško a jatýrka, a pochopitelně také dobré moravské víno ze sklepa mistra Ludi Valihracha. Mistr řezník Jura Smetana je vyhlášený široko daleko, a tak se nebylo co divit, že všem chutnalo. A klobouk dolů, když máte v chalupě filmový štáb, není to právě jednoduché! Takže to v praxi vypadá tak,

že když já zkazím repliku, odnese to mistr řezník a musí se krájet nebo házet do hnce znovu. Naštěstí jsou v Uhřicích prima a nějaké to zdržení nám odpustili. Celý štáb je fantastická parta a režiruje ji David Bonaventura, se kterým je velká pohoda a který má celý scénář v hlavě. A taky cit pro lidi, situaci a kumšt, stejně jako jeho tatínek. A ještě něco. Když přijedete do Uhřic, tak nás tam znají jako „Valihrachovic Pražáky ze Slaného“. Protože každý, kdo žije na západ od Velkého Meziříčí, je pro Moraváky Pražák. Jezdíme tam moc rádi, a tak vznikl i nápad natočit tam pravou moravskou zabijačku s Mirkem Donutilem. Udělal nám všem fakt velickou radost!

P.S.a ta domácí ořechovka!

Projekční příprava

V tomto roce se zadá příprava projektu na řešení kanalizace zbývající části Chaloupek s prodloužením do rekreační části za koupaliště, což je úsek dosud neřešený a odpady z levé části Chaloupek jdou stále do vodoteče „Vápenka“. Další projekt je studie využití rekreačního prostoru v návaznosti na aquapark, dále projekt na přístupový chodník a úpravu u KD. Menší projekty budou řešit prostor pro uložení kontejnerů uspodní zastávky apod.

Vyhláška č.1/2010

Zastupitelstvo schválilo také vyhlášku, která stanovuje pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství v obci Uhřice, napomůže řešit neutěšený stav v této oblasti života v obci a nabude platnosti po 15

dnech jejího vyhlášení.

Vážení čtenáři,

zájmem zastupitelstva je budování a vytváření příjemného prostředí pro život v naší obci, snahou zůstává i nadále zájem o výstavbu rodinných domků, ochrana a správa obecního majetku a také prosba pro všechny být nápomocní jakkoliv obecnímu rozvoji a také ochraně jeho hodnot.

Za podporu a pomoc pro rozvoj obce děkuji všem, kteří se jakkoliv přičinili a do nastávajícího období přeji všem stále zdraví, pracovní úspěchy a mnoho radosti a štěstí ve svých rodinách.

Zdeněk Knesl - starosta

Obydlí a život lidí na sklonku 18. a v 19. století

Zařízení domácností, jídelniček předků, stavbu domů i přástky, popsal v Pamětní knize Martin Jandl; sdělení doplnil Metoděj Čičatka. Oba vylíčili též původní kroj a některé obyčeje. Na základě toho bylo možno vytvořit obraz života lidí v Uhřicích na sklonku 18. a v 19. století.

Obydlí byla zhruba stejně uspořádána - nízké venkovní dveře, velká síň. Pak kuchyně s otevřeným ohništěm a jedna světnice se dvěma okny o čtyřech tabulkách; spodní dvě se na zimu zadělaly senem. Podlahu tvořil hlíněný maz. Strop byl dřevěný. Dveře ze síně se navíc na noc takřikajíc zatáhly ze zdi včínávajím sochorem.

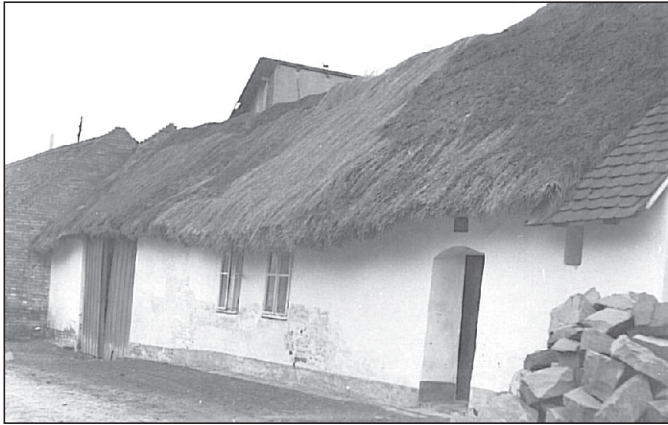
V kuchyni plápolalo pod otevřeným komínem ohniště. Na něm se všechno vařilo na tzv. drařfusu - trojnožce. Kus dál byl otvor pro přikládání do pece. Pekl se v ní především chléb a koláče. Měla tzv. vařací báňu. V ní se ohřívala voda. Když byla horká, polil se jí připravený popel. Jím a louhem se praly konopné věci. Z pece prý byly nejlepší koláče; když vychladla, sušilo se v ní ovoce.

Z kuchyně se též topilo ve velkých kamnech ve světnici. Byla kachlová, zabírala čtvrtinu místnosti. Kolem nich stály dvě lavice. Když bylo třeba, daly se vedle sebe a spalo se na nich. Za nimi stála pec. Na ní spávaly děti. Na opačné straně u dveří, byla truhla na prádlo. Musela být pestře a také hezky malovaná. Ode dveří až k zadní stěně byl silný trám, tzv. rošt. Sloužil pro knihy, nebeklič, sbírky říkanek a snář. Spočíval na něm i celý strop. Zpravidla byl podepřen sloupem, nahoře zdobeným. Na něm byly věšáky: všel na nich kožich, halena, kabát, klíč od sklepa a tzv. kabela. V ní se ve třech příhrádkách nacházelo všechno, co hospodář potřeboval.

V koutě u oken stál dubový stůl s trnožem. Na něm se vyzouvaly boty. Kolem něho byly dvě židle. Navíc u zdi stály také dvě lavice, nad nimi pak svaté obrázky. V koutě bývala někde zavěšena malá almárka. Do ní se dávaly důležité spisy. Na stěně proti peci visela lišta - v ní byly malované taliře. Směrem k peci stála postel; pěkně vystlaná peřinami až ke stropu. Mezi ní a pecí visela tři bidla; na nich pak tři tzv. braky plátna - konopného, koudelného a mechového. V domě nechyběla kolébka a stolička.

* * *

Strava byla jednoduchá. K snídani se podávala polévka: zasmažená, kmínová, česneková, syrná i syrovátková; někdy vinná. V každém domě byla navíc bečka zeli. Hodně se jedly tvarůžky. Těch si v domácnostech nadělali v zimě na celé léto. Sušili je na roštu u kamen; když byly dost tvrdé, ukládali na misku ke kamnům. V létě syrečky očistili, umyli a dali do hrnce.

Posypali paprikou a pepřem; nechali zaležet, ale tak, aby se do nich nedali červi. Takto připravené tvarůžky se zalily pivem s vodou a nechaly ustát. Jedly se, až byly pěkně žluté.

Čičatka doplnil, že chléb se pekl doma: čtyři slaměnyky žitné mouky, jak se říkalo rži, dvě slaměnyky brambor, a bylo prý šest pecnů. Maso nikdo nekupoval. Přes léto se vykrmila ovce, kterou zabili na hody. Prasata, tzv. bağouni, se údajně vozili z Maďarska. Drůbež se prodávala Lišeňkám, doma se zabíla někdy na hody husa. Strava byla sytá: luštěniny, kroupy a brambory. Vyhlášený byl šumajstr (fazole a kroupy). Zbytek tvořily moučné pokrmy - tzv. pěry, kuliváry, vdolky, beleše, placky, ertepláky; některá jídla se připravují i v současnosti. Při žních se v peci pekly velké koláče. Platilo, že pokud bylo víno, hospodář se nestaral o snídani ani o večeři. Ukrojil krajíc, posolil a hybaj do sklepa.

* * *

V katastru obce bylo hodně vinic. Po bitvě na Bílé hoře (1620) byly téměř zničeny. Až v roce 1717 byla obnovena Nová hora, v 30. letech 18. století Veselé (asi v r. 1736); Staré hory se začaly znovu vysazovat už po roce 1698. Panský vinohrad prý byl na Paní hoře a na Romenově; uváděl se ještě v roce 1630.

Rozsah produkce lze odhadnout

pouze na základě tzv. tereziánského katastru kolem roku 1750; činila z každé hory kolem 400 věder ročně. Koncem 18. století byly vesměs všechny vinice v katastru svobodné; nepatřily ani k jednotlivým gruntům. V 19. století došlo k postupnému útlumu vinařství; významnou roli sehrály především réвовé nemoci. Také se změnily některé lokality, kde byl

těžko se bourala.

Také v pozdějších letech, zhruba do konce 19. století, se stavělo z bláta s plevami. Nejdříve se připravilo tzv. bednění na stěny. Do něho se udusala uchystaná mazanice. Po vyschnutí se stěny obilily. Nahoru se daly slaměné došky. Tvořily je pevně svázané víchy. Poslední střechu, pokrytou došky, měla Anna Malíková. Stálo vedle domu číslo 40 Františka Pěňčíka (1936). Po její smrti v polovině 50. let 20. století bylo obydlí zbořeno; na místě je stále nezastavěná plocha.

* * *

V minulosti se hodně předlo. Konopí se pěstovalo v každém domě. Když se zpracovalo a z čistých vyčesaných vláken se udělaly tzv. kužilký, začalo se příst. Byly k tomu dobré především dlouhé zimní večery. Z půdy se snesly kolovraty a z kamen vřeteno. Zpravidla se děvčata shodla, kam půjdou na přástky. Kde se scházela, bylo veselo. Především, když přišli chlapci. Na stole byla ošatka s jablky, prý na tzv. poslínku. Bylo totiž třeba vlhčit prsty, aby se nít snadno vinula. Nechybělo zpravidla ani něco ostřejšího. Předlo se na kolovratě. Upředně plátno se buď odneslo ke tkalci nebo schovalo.

V obci lidé znali jen konopné tkalcovství. Až v roce 1875 se do Uhřic přistěhovali bratři Spáčilové (pocházeli ze Slezska); začali pracovat na dvou stavech. Vyráběli tzv. kanafas, barchet a tenké plátno.

Svítilo se přitom v tzv. kahánku. Koule (v Uhřicích kule) na svícení se vyráběly nejčastěji z ovčího loje. Do masy se prostrčil suchý kolík, omotaný bavlnou. Primitivní svítlna se postavila na misku. Když začaly později petrolejové lampy, staří namítali, že je to silné světlo. Prý táhne zrak a škodí očím.

Olejem se nesvítilo. Ten byl vzácný. Přesto v obci byla olejárna. Nacházela se v Mršticích, v domě číslo 133 (od začátku 20. století v něm žil rod Bílovských), kde v 19. století bydlel tkadlec Svoboda. V humně měl obrovskou dubovou kládu s vydlabanými otvory. V nich se pohyboval těžký píst. Připojeným šlapadlem se spouštěl; drtil nasypnaná olejnatá jádra (z dýní, semena máku i tzv. ohnice). Vzniklá kaše se pak uprážila a teprve z ní se tlačil olej. Kvalitnější se prodal do lékárny, horší zůstal doma.

Z příběhů Oldřicha Bílovského

Žehnání mladých vín se stává tradicí

Žehnání mladých vín se u nás uskutečnilo již v roce 2006. Od té doby se koná pravidelně každý rok. Krásnou tradici, která nechyběla samozřejmě ani koncem roku 2009, navštívilo právě loni více jak 120 účastníků. Měli možnost si vybírat vína ze 116 vzorků výhradně od domácích vinařů. Konec roku je čas,

kdy vinaři již mohou hodnotit průběh vinařského roku jak v pěstební činnosti, tak i kvalitu mladých vín. Je to příležitost předvést mladé víno před přáteli v době, kdy se víno začíná stabilizovat a je možné pomalu hodnotit rok jestli se víno podařilo nebo ne. Když budeme hodnotit úrodu hroznů v roce 2009,

byla tato v průměru o 30 - 40 % nižší oproti rokům minulým. Tento pokles úrody byl způsobený chladným obdobím v době květu. Nižší úrodu hroznů zapříčiňují i jednotliví pěstitelé obilí, kteří bezohledným postříkem proti plevelům způsobují škody na vinicích i na několik let dopředu. Apelujeme proto na pěstitelé, aby

tento postřík prováděli s maximální opatrností, aby nedocházelo k poškození vinic.

Text: František Poláček,
foto: Vítězslav Šmerda ml.

Uhřické "BABY" Vás co nejsrdečněji zvou na již 3. Babské hody

které proběhnou dne 26.června 2010

**Začátek je ve 14 hodin před budovou školy,
následný průvod projde obcí za doprovodu dechové hudby**

Vikošáci

**Večerní zábava začne 20:00 hod na výletišti v Lednici,
za nepřízně počasí na KD.**

Přijďte se na nás určitě podívat o překvapení nebude nouze.
Nedočkavě nás vyhlížejte v 20:30 hod, kdy se Vám ukážeme v plné kráse.

Český zahrádkářský svaz Uhřice

pořádá v neděli 4. dubna
od 10 hodin v místním KD

Výstavu vín s ochutnávkou

Zahraje cimbálová muzika

Mládí z Čejče

Obchody a hospody v obci ve 20. století

V obci existovaly do začátku padesátých let (1953) 20. století dvě prodejny se smíšeným zbožím - u Marčíků a u Vyhňáků. Pouze jistý, a to krátký čas, kolem roku 1950, zřídila ve vesnici Slovácká svěpomoc z Hodonína malý konzum. Byl umístěn v domě Václava Adamce, vedle školy.

Obchodník **František Marčík** (1899-1979), rodák z Domanína, se v roce 1921 s rodinou přistěhoval do Uhřic. Od židovky Filencové pronajal

v Uhřicích byl obchod na slušné úrovni, spotřební družstvo nepospíchal s výstavbou nákupního centra. Ostatně, Františka Vyhňáková (1909-1993), v krámě v jejich domě prodávala až do otevření nového objektu.

Hospoda **U Fillů** byla na dolním konci - pod Šibrovem. Už v 19. století byl v objektu obecní šenk. Poté, kdy začal upadat zájezdní hostinec

Obchod Františka Marčíka

malý kvelb. Záhy poté koupil dům číslo 35, kde otevřel vlastní obchod. Jako jeden z prvních měl auto - starou pražovku. Protože vozidlo bylo dlouho v obci jediné, jezdil jako takřikajíc levné taxi; lidé, pokud potřebovali odvoz, se s ním dohodli. Marčík, když mu to čas dovolil, vyhověl a jel. Zákazník uhradil benzin.

Po otci Františkoví obchod v roce 1947 převzal syn **Jaromír Marčík** (1920-2005). Platil za zdatného obchodníka. K Uhřicím měl, podobně jako starý pán, vřelý vztah. Stejně jako on, možná i víc, miloval fotbal. Patřil k hráčům mužstva. Poté, kdy prodejnu převzala Jednota Hodonín, krátce ji vedl. Potom odešel pracovat do Hodonína. Od roku 1957 do poloviny 60. let působil jako šéf stavebnin v Janově dvoře. V létě 1966 se odstěhoval do Brna.

Kromě nich působil ve vesnici obchodník **Vojtěch Vyhňák** (1902-1968). Také on, podobně jako František Marčík, stál u zrodu fotbalu. Ke kopané vedl i syna Vladimíra (Lad'u). Na konci čtyřicátých let 20. století zbořil dům, v němž byl nevyhovující krámk; na témže místě postavil nový objekt. Vpředu byla velká výkladní skříň pro obchod. Prodávalo se takřikajíc za pultem; vybavení odpovídalo standardu 50. let uplynulého století. Proto ho také Jednota provozovala; pracovali v něm majitelé, manželé Vyhňákoví. Vzhledem k tomu, že

U zlatého hroznu na Silničné, konaly se v něm zábavy, plesy atd. Od poloviny 50. let 20. století, se v budově promítaly filmy a byl v něm tzv. bufet (fungoval do roku 1981).

V 30. letech 20. století byl neoficiálním sídlem Národní jednoty. Konala se v něm divadelní představení i různá veřejná vystoupení. Byl to hostinec, kde se spíše scházeli dělníci a méně majetní lidé. Měl ale své stále štangasty; v neděli odpoledne např. patřil náruživým karbaníkům. Taroky a mariáš se v něm hrály ještě v 50. letech 20. století. Pro tento účel byly uzpůsobeny i stoly, hlavně pak zásuvky v nich. Hostinec byl menší a snad i útulnější než U Míholů. Majitel, Ludvík Filla (1903-1974), stál od roku 1952 do 1957 v čele obce. Patřil k náruživým myslivcům. Už bufet po jeho smrti vedla manželka; v roce 1981 byl zrušen.

Pohostinství **U Míholů** sloužilo do roku 1887 jako škola. Jeho součástí bylo též řeznictví. Maso a uzeniny se prodávaly ještě v 50. letech 20. století. V 30. letech 20. století a za protektorátu majitel Richard Míhola (1905-1953) zaměstnával učně i tovaryše. Ve firmě se např. vyučil pozdější vedoucí pohostinství Jednota a v obci uznávaný řezník Josef Bednařík (1923). Jak uvedl, majitel ho zachránil před totálním nasazením.

Tradičně se v něm konala setkání

Orla i lidové strany. V minulosti, především ve 20., 30. a 40. letech 20. století, to byla hospoda navštěvovaná zejména sedláky; orientace návštěvníků, ale nic nevytvářela o politickém zaměření majitele. Po Míholově smrti živnost vedla manželka Vlasta (1909-1998). Na začátku padesátých let byl původní objekt zbořen a zhruba na stejném půdorysu postavena nová budova. Měla velký sál, který bylo možno dle potřeby přepažit tzv. španělskou stěnou. Nahoře byla tzv. galerka pro muzikanty, za pódíem menší místnost - šatna nebo zasedačka.

Hospodu U Míholů i U Fillů (později bufet) provozovala od poloviny padesátých let Jednota, lidové spotřební družstvo v Hodoníně. Pohostinství U Míholů prodělalo v lednu až říjnu 1988 generální opravu. Přišla na zhruba půl miliónu korun. Budova byla izolována, dostala nová okna a fasádu; interiér doznal též změny. Tzv. galerka pro muzikanty vzala za své, prostory byly rozděleny. Vznikla nálevna, za ní nekuřácká a další schůzovací místnost. Po listopadu 1989 získal pohostinství v restituci potomek původního vlastníka. Od něho jej koupil současný majitel.

Kromě nich byl v **Janově dvoře nepřetržitě provozován zájezdní hostinec**; od poloviny 50. let uplynulého století spotřebním družstvem Jednota. Byl navštěvován cestující-

přeprava osob, ho využívali též lidé jedoucí vlakem. V současné době je hospoda uzavřena.

Také v polovině 50. let 20. století, otevřel na Silničné pohostinství **Ferdinand Drápal** (1891-1970). Mezi lidmi se nazývalo U satana. Bylo v domě, který katastrálně náležel do Žarošic; Drápalovi ale inklinovali k Uhřicím, považovali se i za obyvatele obce. Během prázdnin a na Silvestra se v něm scházeli především mladí lidé; v malém šenku, někdy i venku před domem, hrála v tom čase populární skladby hudba. Tvořil ji klavír, housle, klarinet a violoncello; muzicíroval na ně v tom čase student Akademie muzických umění v Praze Ladislav Pospíšil (1935). Hospodu navštěvovali především cestující autobusem ze Silničné. Měl ale i stále zákazníky; patřili mezi ně i obyvatelé Uhřic. Výčep byl lidmi pojmenován po divně; není asi vůbec zřejmé, jak k názvu přišel. Starý pan Drápal, jako bývalý policajt si potrpěl na přesnost; dodržoval ji i při čepování piva, vína a lihovin. K lidem byl vstřícný a vlídný; štangastům nalil na dluh, na zaplacení nikdy nespěchal.

Drápalův výčep vyplnil prostor, kdy přestala existovat hospoda U zlatého hroznu a na Silničné nebylo občerstvení. Až zhruba v polovině 60. let 20. století nad obcí (v katastru Žarošic) postavila Jednota

Hostinec u Míholů

mi vlakem; využívali ho i lidé pracující ve dvoře. Hosty byli též hospodáři, jedoucí do pole. V první polovině 90. let 20. století byl privatizován; vlastní ho soukromá osoba. Po adaptaci vznikl lokál U Napoleona. Majitel využil blízkosti schůzky dvou císařů v prosinci 1805 a hospodu pojmenoval podle francouzského mocnáře. Zastavují se v něm především řidiči; mezi nimi též cizinci. Do roku 1998, kdy byla na lokální dráze ze Ždánic do Čejče vyloučena

bufet (současná restaurace Metropol). V 90. letech ho koupil soukromý majitel. Stálými hosty se stali především řidiči; Metropol při cestách autobusem i pěkném počasí navštěvují i obyvatelé Uhřic. Konají se v něm už tradičně různé oslavy. Za dobu existence si zásluhou dobré kuchyně restaurace získala stálý okruh zákazníků.

Z příběhů Oldřicha Bílovského

Ostatkové veselí rozjásalo zasněžené Uhřice

Možná v tom máte taky trochu zmatek. Kdy se vlastně masopust slaví? A co to je za svátek? Pod názvem masopust se skrývá celé období od Tří králů až do začátku postní doby, hlavně však poslední dny, jimiž toto období končí. Na Moravě se označuje jako fašaňk, fašinek nebo ostatky. Nejde o církevní svátek, ale byl zařazen do církevního kalendáře, protože jeho termín se určuje podle Velikonoc. Masopustní radovánky spadaly do doby relativního pracovního klidu, zimní pohody a byly v podstatě pokračováním svátků vánočních, ovšem v rouše daleko veselejším a nevazanějším. Vrcholem byl poslední týden začínající již tzv. tučným čtvrtkem. Panovalo přesvědčení, že v tento den má člověk jíst a pít co nejvíce, aby byl celý rok při síle. Hlavní masopustní zábava začínala o „masopustní neděli“. Také toho dne byl oběd bohatý, ale netrval dlouho, protože se všichni chystali k muzice. Někdy se tancovalo přímo na návsi a tanec se často protáhl až

do rána. Také masopustní pondělí probíhalo ve znamení zábavy a tance. V mnoha vsích se konal „mužovský bál“, kam neměla přístup svobodná chasa; tancovali jen ženatí a vdané. Vyvrcholením masopustu bylo úterý. Toho dne procházely vesnicemi průvody maškar, hrála se masopustní divadelní představení, secvičená obvykle žáky. Obchůzky masek neměly závazná pravidla, záleželo na vtipu a pohotovosti „maškarádů“, jaké taškařice budou provádět. Masky byly všude pohoštěny něčím k zakousnutí a především slivovicí a pivem, které ještě zvyšovaly rozpuštělost a veselí. Bývalo však i několik tradičních masek, které se objevovaly každoročně. Mezi ně patřil medvěd s medvěďádem. Jinou tradiční maskou bývala kobyla, skrývající často dvě osoby. Objevovala se i maska s jezdcem na koni, žid s pytlek nebo rancem na zádech, bába s nůsí, komíník se žebříkem, kozel a mnoho dalších.

Téměř všude končila zábava přesně o půlnoci. To zatroubil ponocný na roh a rychtář nebo někdo z radních všechny vyzval, aby se v klidu rozešli domů, protože nastala středa a s ní půst. Někde zakončili muziku pochováním basy. To přivedlo rozjařené tanečníky do normálního proudu života a připomnělo, že zimní radovánky musí skončit, protože země čeká na pluh a setí. Na popeleční středu tak odevzdal rozjařený Masopust své královské žezlo smutnému Půstovi.

Bez čeho se masopust nemohl nikdy obejít, to byly křupavé, z vroucího másla právě vytažené koblihy. Aby nádherně voněly, hospodyně je sypaly cukrem smíchaným s pravou vanilkou, která patřila k nejjazznějšímu koření.

O masopustních rejích z Čech i Moravy jsou dochovány písemné zmínky již ze 13. století, i když svátek je zřejmě ještě staršího data.

Obchůzka vesnicí v maskách byla letos k vidění i v Uhřicích. Uhřická chasa se rozhodla po více než dvaceti letech obnovit tradici ostatkového veselí. Ve dvě hodiny vyšel průvod ve kterém byly k vidění ženich s nevěstou, komíník, hasič, doktor, král, dědek s nůsí, smrtka, kat, řezník a další. Byl doprovázen koňským povozem a harmonikářem Michalem Závodným z Archlebova. Během obchůzky byly masky, stejně jako v minulosti, posilňovány slivovicí, ale nechyběly ani tradiční koblihy, špek nebo klobásky. Zážitek pro všechny bylo setkání se Standou Berkovcem na místní zabijačce. Večer pokračoval posezením u harmoniky v místní hospodě. S ostatky byli všichni účastníci spokojeni a těší se na příští rok, který bude zase o něco lepší.

(tes)

Sbor dobrovolných hasičů částečně obměnil vedení

Na výroční valné hromadě, konané dne 16. ledna byl částečně obměněn výbor sboru dobrovolných hasičů. Starostou sboru byl zvolen Lukáš Tesařík, náměstkem František Luskač. Vedoucím mladých hasičů je Pavel Tihlařík, který bude mít na starosti výkon starších žáků. Mladší žáky a dorostence bude trénovat Lukáš Tesařík. Výbor byl

rozšířen na 13 členů. Přišlo pět „nových tváří“ ve věku od 18 do 22 let.

Velitelem sboru i zásahové jednotky byl po roce opět zvolen Jiří Luskač. Zásahová jednotka, které je zřizovatelem obec, prošla také omlazením. V současné době má 12 členů, kteří se schází pravidelně jednou týdně. Má proškolené velitele, strojníky i techniky. V letošním roce má již dva technické zásahy, když na žádost starosty obce uklízela sněh ze střechy KD a budovy školy.

(red)

První měsíce letošního roku ve škole

Zápis do první třídy proběhl 28. ledna 2010. Tentokrát děti provázelo kuřátko. Společně s ním děti malovaly, počítaly a zpívaly. Pro šest dětí a jejich rodiče to bylo radostné strávené odpoledne. Zápisu se účastnilo 6 dětí, 4 byly přijaty a rodiče dvou z nich se rozhodli pro odklad školní docházky. Dvě děti k zápisu vůbec nepřišly, protože se jejich rodiče rozhodli pro plnění školní docházky v jiné škole.

Co se dělo ve škole v prvních měsících letošního roku? Navštívili jsme s dětmi Planetárium v Brně, chodili jsme bobovat na sjezdovku, měli jsme před karnevalem „námořnický den“, kde jsme hráli různé hry a v březnu byl Den zdravé výživy, který se všem moc líbil. Děti pracovaly ve čtyřech skupinách a jejich úkolem bylo připravit pro všechny děti a zaměstnance základní školy i mateřské školy chutné a zdravé jídlo. A povedlo se jim to tedy náramně. Ve škole to vonělo a děti strouhaly a míchaly a zdobily. A výsledek?! 1. skupina vytvořila lodičky z jablíček a pomerančů a ty „plavaly“ v mrkvovém salátě. 2. skupina vytvořila zase lodičky z rohlíku a tvrdého sýra, 3.

Děti z mateřské a základní školy byly v březnu vítat malé občanky a připravily pro ně pásmo písniček

a básniček a vyrobili přáníčko. Mateřská škola uspořádala pro maminky dílnu, kde vyráběli slepičky z keramiky. Pro maminky ze základní školy bude připravena dílna v jar-ních měsících. Děti ze základní školy jezdily plavat do bazénu v Hodoníně a děti ze školky plavecký výcvik teprve čeká. Budou jezdit do bazénu v Hustopečích.

Co je ještě čeká?! Noc s Andersenem: děti budou spát ve škole a budou pro ně připraveny různé

Mgr. Marcela Procházková

Ve školní jídelně proběhlo dotazníkové šetření

V měsíci březnu proběhlo ve školní jídelně dotazníkové šetření ke kvalitě vaření. Rozdáno bylo 47 dotazníků mezi dospělými strávníky a vrátilo se jich 35, takže se ke kvalitě vaření ve školní jídelně vyjádřilo 74,5%.

Spokojenost úplnou nebo částečnou s kvalitou jídel vyslovilo 85,8% a pouze 1 strávník není spokojen.

S porcemi je spokojeno 91,5% dotázaných. Nespokojený není nikdo.

Se skladbou jídelníčku je spokojeno úplně nebo částečně 88,9% strávníků a nespokojený není nikdo.

Celkově tedy vyzněl výsledek dotazníkového šetření velmi dobře, ale strávníci nás upozornili na některé nedostatky nebo výhrady, které se budeme snažit odstranit.

Cena obědu byla stanovena dle finanční kalkulace na 47 Kč, v současné době hradí strážník 44 Kč a obec přispívá 3 Kč na každý oběd. Pokud by obec nepřispívala touto částkou, bude strážník hradit celou výši. Lidem, kteří si nemohou pro oběd přijít, zajišťuje obec donášku do domu. Všechny informace týkající se školní jídelny můžete řešit osobně nebo telefonicky na telefonním čísle 773 631 577 s vedoucí

stavování paní Annou Tumovou.

Mnohokrát děkujeme všem, kteří vyjádřili své názory, které nám pomohou naší práci zlepšit a během půl roku dotazníkovou akci zopakujeme, abychom věděli jestli se naše snažení posunulo správným směrem.

Mgr. Marcela Procházková